

en Officeer i de yngre Stillinger ikke kan leve af sin Gage med Familie. Den ærede Ordfører siger rigtigt, at Bedømmelsen af, hvad den enkelte Familie behøver til sin bestandige Underholdning er saa godt som umulig. Jeg kan ikke have den Ære, at være enig med ham heri. Jeg troer vist, at Enhver vil erkjende, at en yngre Embedsmand ikke vil kunne soutenere en Familie med en Indtægt, der er mindre end henimod 1000 Rbd. om Aaret, i hvilken Stilling han end er. Enten har han denne Indtægt af sit Embede eller af andre Kilder; men hans virkelige Forbrug til sig og Familie er neppe under denne Sum. Med Hensyn dertil troer jeg, at de gjældende Bestemmelser kunne kaldes ret hensigtsmæssige. For en subaltern Officeer, hvis Indtægter ere 400—500 Rbdlr. aarlig, er der forlangt, at han skal bevise et Tilskud af 600 Rbdlr.; for en Capitain af anden Klasse, som er i en Stilling, der medfører noget forøgede Udgifter, og som giver en Indtægt af maaskee 800 Rbd., er der forlangt et Tilskud af 400 Rbd. Jeg troer ikke, at dette er for meget til at have hans Stilling i Samsundet. Naar jeg har nævnt Militairetatens Anseelse og sagt, at det er nødvendigt at opretholde den, da sigter jeg derved ikke saa meget til Militairetatens Anseelse i Forhold til Samsundet i Almindelighed. Officerstandens Anseelse ligeoverfor de andre Stænder kan paa Grund af forskellige Omstændigheder, ringere Indtægter m. m. gaae meget tilbage under sædvanlige Forhold i Fredstider; men vi nære det Haab, at hvad Stænder i det Hele skulde tabe i ydre Anseelse i Fredstider, vil den være istand til gjenoprette under Krig. Men den Anseelse, som jeg her sigter til, det er ligeoverfor de Undergivne. Med Hensyn til dem er det ikke ligegyldigt, hvorledes Officeren lever, om han kan soutenere den Stilling, som hans Tjeneste medfører, ligeoverfor disse; det er ikke ligegyldigt for Officeren, om han ligeoverfor sin Undergivne lever i Armød og Elendighed; han taber derved i sin Anseelse, og,

som Menneskene ere, derved ogsaa i sin Agtelse hos de Undergivne. Det er den, som Regeringen maa paasee, at Stænder vedligeholde, og af denne Grund kan man ikke tillade sig og sin Familie paa en standsmæssig Maade. At dette gjøres uendeligt vanskeliggere, naar Officeren ikke har et stadigt Ophold, men idelig er udsat for Forslyttelser, er indlysende. Jeg har tidligere tilladt mig at sig, at for Tiden er mere end Halvdelen af Officererne fjernet fra deres sædvanlige Opholdssted, og det lader sig ikke forudsee, om de Tider komme saa snart igjen, i hvilke de kunne vente at faae et stadigt Ophold.

Der er gjort den Indvending, at disse Indskrænkninger ere et Indgreb i Menneskets naturlige Rettigheder, at en Officeer maa lige saa vel som ethvert andet Medlem af Samsundet have Ret til at indgaae aldeles private, borgerlige Contracter og Forbindelser. Ethvert Medlem af Samsundet er Indskrænkninger i sin naturlige Frihed underkastet; Samsundet bestaaer derved, at Enhver giver Afkald paa nogle Dele af sine Rettigheder for at stikke sig de andre. Beviserne paa denne Sætning ere saa mange, at jeg troer ikke at behøve at anføre andre derpaa end et temmeligt nærliggende, nemlig Embedsmændenes Forpligtelse i Almindelighed til at stikke deres Enker en Overlevelsesrente eller Enkepension. Dette er ogsaa et Indgreb i de naturlige Rettigheder, som er stiftet til det Heles Vel og ikke til de Enkeltes Vel. Der er Mange, som tabe ved disse Bestemmelser, som kunde have anbragt deres Penge fordeeltigere paa andre Maader; thi dør Konen før Manden, saa gaaer hele Summen tabt, og mangen En kan anvende de Penge, som han anvender til at stikke Enken, paa en nok saa fornøftig Maade, men af Hensyn til det Heles Vel er det fundet rigtigt, og har ingen Modsigelse mødt, troer jeg, at Embedsmændene i Almindelighed skulde underkaste sig en saadan Forpligtelse.